

Харківський національний медичний університет
Наукова бібліотека

Мова, яка нас об'єднує

**ДО ДНЯ
УКРАЇНСЬКОЇ
ПИСЕМНОСТІ
ТА МОВИ**

ІСТОРІЯ СВЯТА

День української писемності та мови присвячений пам'яті Нестора Літописця – монаха Києво-Печерської лаври, письменника-агіографа, першого історика Київської Русі, автора найдавнішого літопису – «Повісті врем'яних літ». Цей твір є головним джерелом вивчення стародавньої історії України, саме з нього почалася письмова українська мова

ВАРТО ЗНАТИ

У цей день традиційно:

- покладають квіти до пам'ятника Нестору Літописцю;*
- відзначають кращих популяризаторів українського слова;*
- підтримують видавництва, які активно працюють навіть в умовах війни;*
- стартує Міжнародний конкурс знавців української мови ім. Петра Яцика;*
- проводять радіодиктант для українців*

НАША МОВА СОЛОВ'ІНА

Наша рідна українська мова входить до 30-ти найпоширеніших мов світу. Вона належить до слов'янської групи індоевропейської мовної сім'ї

Українська – одна з найбагатших і наймелодійніших мов. Її порівнюють з калиною, бо вона така ж красива, як цей улюблений символ українців, а ще зі співом солов'я, бо вона лине, як ніжна пісня співучого птаха

ЦІКАВІ ФАКТИ

- Сучасна українська мова налічує близько 256 тисяч слів, її включено до списку мов, які успішно розвиваються нині
- Найбільше разів перекладено літературний твір – "Заповіт" Тараса Шевченка, його переклали на 147 мов народів світу
- Найбільш вживаною буквою в українському алфавіті є літера «п»; на неї також починається найбільша кількість слів. Літера «ф» – найменш вживана

ЦІКАВІ ФАКТИ

- Особливістю української мови є те, що вона багата зменшувальними формами. Зменшувально-пестливу форму має, навіть, слово «вороги» – «воріженьки»
- Найстарішою українською піснею, запис якої зберігся до наших днів, вважається пісня «Дунаю, Дунаю, чому смутен течеш?»
- Назви всіх дитинчат тварин в українській мові належать до середнього роду

ВИСЛОВИ ПРО РІДНУ МОВУ

”
Мова – коштовний
скарб народу.

Іван Франко

І.Я. Франко
(1856–1916)

ВИСЛОВИ ПРО РІДНУ МОВУ

”
Слово – то мудрості
промінь, слово – то
думка людська.

Леся Українка

Л. Українка
(1871–1913)

ВИСЛОВИ ПРО РІДНУ МОВУ

”
Мова – це кров, що оббігає
тіло нації. Виточи кров –
умре нація.

Юліан Дзерович

Ю. Дзерович
(1871–1943)

ВИСЛОВИ ПРО РІДНУ МОВУ

”
Мова – то серце народу:
гине мова – гине народ.

Іван Огієнко

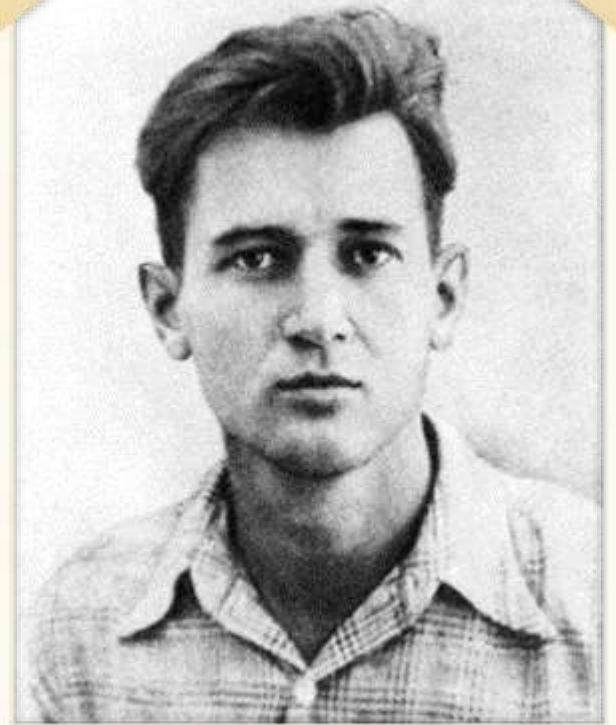
І.І. Огієнко
(1882–1972)

ВИСЛОВИ ПРО РІДНУ МОВУ

”
Мова – це доля нашого народу, і вона залежить від того, як ревно ми всі плекатимемо її.

Олесь Гончар

О.Т. Гончар
(1918–1995)

ВИСЛОВИ ПРО РІДНУ МОВУ

”
Мова для культури –
те саме, що центральна
нервова система для
людини.

Станіслав Лем

С.Г. Лем
(1921–2006)

ВИСЛОВИ ПРО РІДНУ МОВУ

”
Слова росли із ґрунту, мов
жита. Добірним зерном
колосилась мова. Вона як хліб.
Вона свята. І кров'ю предків
тяжко пурпурова.

Ліна Костенко

Л.В. Костенко
(1930)

ВИСЛОВИ ПРО РІДНУ МОВУ

”
Рідна мова дається
народові Богом, чужа –
людьми, її приносять
на вістрі ворожих списів.

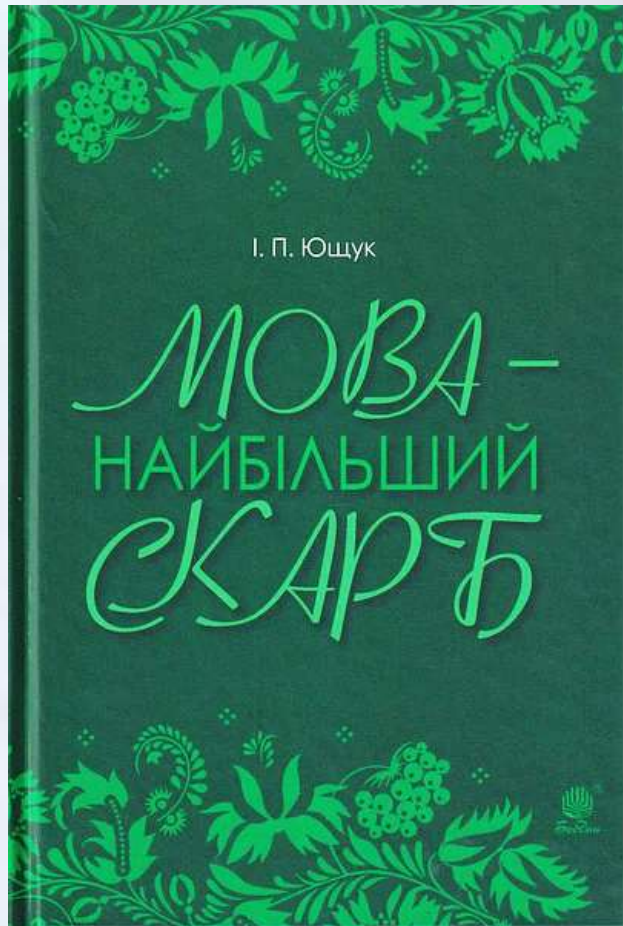
Василь Захарченко

В.І. Захарченко
(1936–2018)

МОВА – НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ

Ющук І. П. Мова – найбільший скарб / І. П. Ющук. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2020. – 360 с.

У статтях збірника йдеться про походження й історичний розвиток української мови, висвітлюються питання її структури, логіки й закономірностей побудови. Розглядається зв'язок мови з мисленням, роль письменників, зокрема Тараса Шевченка, в її збагаченні й утвердженні

ПОМИЛКАРИЇМ

Моя українська правильна та вишукана

Дворецька Ю. Помилкаріум. Моя українська правильна та вишукана / Ю. Дворецька. – Харків : Основа, 2021. – 128 с.

Ця книга – унікальний проект, спрямований на допомогу всім, хто вивчає та вдосконалює українську. Росіянізми, неправильний наголос, складнощі перекладу, обмежений словниковий запас – те, що заважає говорити українською вільно та правильно. Читача чекають приклади найпоширеніших помилок і варіанти їхнього виправлення

УКРАЇНСЬКА, ЩО НАДИХАЄ

Говоримо й пишемо правильно

Данчук Ю. Українська, що надихає. Говоримо й пишемо правильно / Ю. Данчук. – Харків : Основа, 2022. – 128 с.

Книга допоможе полішити власне усне та писемне мовлення; уникати повторів, росіянізмів, алогізмів; правильно вітатися, звертатися, дякувати тощо. У виданні згадано про зміни в Українському правописі (2019) й подано рекомендації щодо того, як уникати найтипівіших мовних помилок

МОЯ УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА

Спілкуємося легко!

Данчук Ю. Моя українська вільна. Спілкуємося легко
/ Ю. Данчук. – Харків : Основа, 2023. – 192 с.

Книгу складено у формі довідника з української мови на щодень. Видання відповість на безліч запитань, неодмінно здивує цікавими фактами і навіть розсмішить! Книжка стане у пригоді всім, хто хоче вивчити нове, пригадати забуте, вдосконалити своє усне й писемне мовлення в усіх сферах життя!

СКАЖИ МЕНІ УКРАЇНСЬКОЮ

Береза Т. Скажи мені українською / Т. Береза. – Львів : Априорі, 2023. – 456 с.

Українсько-російський словник правдивої мови має на меті повернути розуміння величі й краси української мови, а також покращити загальний рівень володіння українською в побуті та діловому спілкуванні. Формат словника наочно показує відмінності між правдивою українською мовою й штучними запозиченнями з російської

ГАРНА МОВА ОДНИМ СЛОВОМ

Словник вишуканої української мови

Береза Т. Гарна мова одним словом : словник вишуканої української мови / Т. Береза. – Львів : Априорі, 2023. – 420 с.

Словник є даниною великій мовній спадщині. Вибрані уривки кращих творів української та світової літератури слугують ілюстраціями до цього видання. Понад 1300 словникових одиниць дозволять користувачам поглибити знання рідної мови, збагатити словниковий запас, вишукано розмовляти і писати українською мовою

Я...

РОЗМОВЛЯЮ МОВЛЮ
ГОВОРЮ ШЕПОЧУ КАЗУ
ЗАКЛИКАЮ БАЗІКАЮ
ВИСЛОВЛЯЮСЬ
МУГИКАЮ БАЛАКАЮ

РОЗПОВІДАЮ ТОРОЧУ
МУРКОЧУ ПАТЯКАЮ
ЦВІРІНЬКАЮ ТОРОХЧУ
БУРМОЧУ ГАЛАСУЮ
ПОДЕЙКУЮ БУРЧУ

УКРАЇНСЬКОЮ

БІБЛІОТЕКА

Підготувала

провідна редакторка

Л.В. Скрипченко